



Tervise
Arengu
Instituut

**Prostitutsiooni kaasatud
naistele suunatud
tervishoiuteenuste
ülevaade
2018-2020**

**Prostitutsiooni kaasatud
naistele suunatud
tervishoiuteenuste ülevaade
2018–2020**

Elisa Kender



Tallinn 2021

Tervise Arengu Instituudi missioon on olla teaduspõhiste tervislike valikute kujundaja.

Soovin tänada Kristi Rüütli, Sigrid Vorobjovi, Iveta Tomerat ja Anne Murdu selgituste ja nõuannete eest, samuti seksuaaltervise kliiniku ja nõuandla töötajaid andmete kogumise eest.

Väljaande andmete kasutamisel viidata allikale.

Soovitav viide käesolevale väljaandele: Kender E. Prostitutsiooni kaasatud naistele suunatud HIV-iga seotud tervishoiuteenuste külastajate ülevaade. Tallinn: Tervise Arengu Instituut; 2021.

Sisukord

Lühendid ja mõisted	4
Sissejuhatus	5
Andmete kogumine ja analüüs	5
Sotsiaaldemograafilised andmed	6
Prostitutsiooni kaasatus ja seksuaalkäitumine	7
HIV-i ja STLI-de testimine.....	9
Uimastite tarvitamine	9
Seksuaaltervise kliinikus ja nõuandlas tehtud analüüside tulemused.....	10
Kokkuvõte	11
Kasutatud kirjandus	13

Lühendid ja mõisted

HCB	inimese B-hepatiidi viirus
HCV	inimese C-hepatiidi viirus
HIV	inimese immuunpuudulikkuse viirus
n	arv
PAP-test	emakakaela tsütoloogiline uuring
PK	prostitutsiooni kaasatud
PKU16	2016. a läbi viidud prostitutsiooni kaasatud naiste terviseuuring
STLI	seksuaalsel teel leviv infektsioon
TAI	Tervise Arengu Instituut

Sissejuhatus

Prostitutsiooni kaasatud (PK) isikutele suunatud HIV-nakkuse ja teiste seksuaalsel teel levivate infektsioonide (STLI) ennetamise meetmed on vajalikud, et vähendada prostitutsioonis osalemisega kaasnevaid võimalikke kahjusid. Teenuste eesmärgiks on pakkuda PK-dele abi ja tuge ning aidata kaasa seksuaalsel teel levivate infektsioonide, sh HIV-i leviku vähendamisele.

Prostitutsiooni kaasatutele pakutakse riigieelarvest rahastatud HIV-nakkuse ja STLI-de ennetamiseks suunatud teenuseid Tallinna seksuaaltervise kliinikus (Seksuaaltervise Kliinik OÜ) ja Tartu seksuaaltervise nõuandlas (Tervisetestid OÜ), kus on võimalused tasuta HIV-i ja STLI-de testimiseks ning STLI-de raviks. Lisaks pakutakse seksuaaltervise jm temaatilist nõustamist, jagatakse turvaseksi vahendeid ja teabematerjale.

Teenust rahastab Tervise Arengu Instituut (TAI) Rahvastiku Tervise Arengukava 2020–2030 raames.

Andmete kogumine ja analüüs

TAI aruandluse põhjal toimus aastatel 2018–2020 Tallinna seksuaaltervise kliinikus kokku 359 PK-dele suunatud vastuvõttu (tabel 1). Perioodi jooksul sai teenuseid 195 erinevat naist. Esimest korda külastas kliinikut 2018. aastal üheksa, 2019. a kaheksa ja 2020. a 25 naist. Keskmise külastuste arv PK kohta oli 1,8. (tabel 1). Tartu seksuaaltervise nõuandlas hakati teenust pakkuma 2019. aasta teisel poolel ning vastuvõtul käis kaks naist (TAI avaldamata andmed).

Tabel 1. PK-de vastuvõttude arv Tallinna seksuaaltervise kliinikus, 2018–2020 (n) (TAI aruandlus, avaldamata andmed)

	Kokku	2018	2019	2020
Vastuvõttude arv	359	125	104	130
Teenust saanud klientide arv	195	60	66	69
Keskmine külastuste arv PK kohta	1,8	2,1	1,6	2,1

Ankeete täideti 216 vastuvõtul (2018. aastal koguti 67, 2019. aastal 68 ja 2020. aastal 81 ankeeti; Tartu seksuaaltervise nõuandlast kaks ankeeti). Võrdluseks saab tuua 2017. aasta, mil koguti 81 ankeeti (1). Küsitlemiseks kasutati TAI välja töötatud küsimustikku. Ankeedile isikuandmeid ei märgita, iga vastuvõtule tulnud PK saab unikaalse kliendikoodi. Vaadeldud perioodil koguti andmeid 92 erineva kliendikoodiga PK-lt.

Selleks, et saada täpsemat ülevaadet ankeedi täitnud PK-de sotsiaaldemograafiliste näitajate, riskikäitumise, uimastite tarvitamise ning HIV-i ja STLI-de testimise kohta, kasutatakse antud raportis andmeid, mis koguti vastava kalendriaasta kõige esimesel viisiidil. Sellest metoodikast lähtuvalt oli analüüsi kaasatud PK-de (edaspidi külastajate) arv 2018. aastal 48, 2019. a 47 ja 2020. a 41. Seksuaaltervise kliinikus ja nõuandlas võetud STLI-de analüüside andmed esitatakse kõikide vastuvõttude kohta.

Andmeid analüüsiti külastuse tüübi lõikes. Esmakülastajateks peeti neid, kes märkisid ankeeti, et pöördusid seksuaaltervise kliinikusse/nõuandlasse esimest korda; kordvükülastajateks loeti varasemalt vähemalt ühel korral teenust kasutanud külastajad. Võimalusel toodi võrdluseks 2017. aasta andmed (1).

Andmeanalüüsiks kasutati tabelarvutusprogrammi MS Excel ja statistikapaketti Stata/IC 14.2. Andmete kirjeldamisel kasutati sagedustabeleid, keskmisi näitajaid ning mitme tunnuse ühisjaotuste kirjeldamisel risttabeleid.

Sotsiaaldemograafilised andmed

Ankeedi täitnud 136-st naisest oli esmakülastajaid 16% (n = 22) ja korduvkülastajaid 84% (n = 114). Esma- ja korduvkülastajate osakaal on aastatega vähenenud, 2017. aastal oli neid 21%, 2014. a 36% ja (1).

Külastajate keskmine vanus oli 2018. a 37,3 (22–55 aastat), 2019. a 37,7 (24–52 aastat) ja 2020. a 37,6 aastat (18–55 aastat) ning see oli samal tasemel 2017. aastaga (1). Korduvkülastajad olid sarnaselt varasema perioodiga (1) vanemad kui esmakülastajad (keskmine vanus 38,4 vs. 33,3). Keskmised vanused külastuse tüübi ja aasta lõikes on esitatud tabelis 2. Eri rahvustest külastajate keskmine vanus erines samuti mõnevõrra: venelastel oli see 38,4 aastat, eestlastel 33,9 aastat ning muust rahvusest külastajatel madalaim — 28,3 aastat. Võrreldes 2017. aastaga oli eestlaste ja venelaste keskmine vanus sarnane, kuid muust rahvusest isikute keskmine vanus langes (2017. a oli muu rahvuse keskmine vanus 39,5 aastat) (1).

Tabel 2. Esma- ja korduvkülastajate vanus, 2018–2020

	2018		2019		2020	
	Esma- külastaja (n = 8)*	Korduv- külastaja (n = 38)	Esma- külastaja (n = 9)	Korduv- külastaja (n = 37)	Esma- külastaja (n = 5)	Korduv- külastaja (n = 35)
Keskmine vanus (aastad)	35,6	37,7	35,6	38,3	25,6	39,3
Vanusevahemik (min–max)	27–51	22–55	24–49	25–52	18–35	25–55

*sulgudes külastajate arv, kes vastasid vanuse küsimusele

Peamiselt (91%) elasid külastajad Tallinnas, üksikud olid enda sõnul Ida-Virumaalt, Järvamaalt, Pärnust ja Valgast (tabel 3). Need, kes valisid mitu elukohta või jätsid vastamata, liigitati rühma “pole teada”.

Tabel 3. Esma- ja korduvkülastajate elukoht, 2018–2020 (n, %)

Elukoht	Kokku		Esmakülastajad		Korduvkülastajad	
	n	%	n	%	n	%
Tallinn	124	91,2	19	86,5	105	92,1
Ida-Virumaa	3	2,2	1	4,5	2	1,8
Muu Eesti	5	3,7	1	4,5	4	3,5
Pole teada	4	2,9	1	4,5	3	2,6
Kokku	136	100	22	100	114	100

Suurem osa (71%) külastajatest oli vene rahvusest, eestlasi oli viiendik (tabel 4). Külastajad, kes olid märkinud elukohaks “muu”, olid ukraina, poola, kasahhi või tatari

rahvusest. Need, kes valisid mitu rahvust või jätsid vastamata, liigitati rühma “pole teada”.

Tabel 4. Esma- ja korduvkülastajate rahvus, 2018–2020 (n, %)

Rahvus	Kokku		Esmakülastajad		Korduvkülastajad	
	n	%	n	%	n	%
Eestlane	26	19,1	6	27,3	20	17,5
Venelane	92	70,6	13	59,1	83	72,8
Muu	12	8,8	3	13,6	9	7,9
Pole teada	2	1,5	0	0	2	1,8
Kokku	136	100	22	100	114	100

Prostitutsiooni kaasatus ja seksuaalkäitumine

Sarnaselt 2017. aastaga said ligikaudu pooled külastajatest viimase nelja nädala jooksul klientidega kontakti enda poolt reklaamitud telefoninumbri või e-posti aadressi kaudu (tabel 4) (1). Muul viisil kontakti saamise all nimetati näiteks internetti (n = 5), elukaaslast (n = 1), kontakti saamist tänaval või taksojuhi kaudu (n = 1). Kümne inimese sõnul neil viimase nelja nädala jooksul klientidega kontakti ei olnud.

Tabel 5. Esma- ja korduvkülastajate klientidega kontakti saamine viimase nelja nädala jooksul, 2018–2020 (n, %)

Kontakti saamise viis*	Kokku		Esmakülastajad		Korduvkülastajad	
	n	%	n	%	n	%
Firma, eramaja, korter, saun	15	10,4	2	8,3	13	10,8
Enda poolt reklaamitud telefoni, e-posti kaudu	83	57,6	11	45,8	72	60,0
Hotell, klubi, baar, restoran	11	7,6	3	12,5	8	6,7
Muul viisil	12	8,3	2	8,3	10	8,3
Ei olnud sellist kontakti	10	6,9	4	16,7	6	5,0
Pole teada	13	9,0	2	8,3	11	9,2
Kokku	144	100	24	100	120	100

*võimalik valida mitu vastusevarianti

Kondoomi kasutajate osakaal seksuaalvahekorra ajal viimase nelja nädala jooksul (tabel 6) oli sarnane varasema perioodiga (1). Kliendiga kasutas enda sõnul iga kord kondoomi 59% (2017. a 62%) külastajatest. Muu partneriga (nt püsipartner) kasutas viimase nelja nädala jooksul iga kord kondoomi neljandik (2017. a 28%) (1). Mitte kunagi ei kasutanud seksi eest maksva kliendiga kondoomi viis külastajat.

Tabel 6. Esma- ja kordvükülastajate kondoomi kasutamise sagedus seksuaalvahekorra ajal viimase nelja nädala jooksul, 2018–2020 (n, %)

Kondoomi kasutamise sagedus	Kokku		Esmakülastajad		Kordvükülastajad	
	n	%	n	%	n	%
Kliendiga						
Ei ole vahekorras olnud	22	16,2	5	22,7	17	14,9
Mitte kunagi	5	3,7	1	4,6	4	3,5
Harva	4	2,9	1	4,6	3	2,6
Enamasti	10	7,4	0	0	10	8,8
Iga kord	80	58,8	12	54,5	68	59,7
Pole teada	15	11,0	3	13,6	12	10,5
Kokku	136	100	22	100	114	100
Muu partneriga						
Ei ole vahekorras olnud	22	16,2	7	31,8	15	13,2
Mitte kunagi	27	19,9	3	13,6	24	21,1
Harva	12	8,8	2	9,1	10	8,8
Enamasti	13	9,5	2	9,1	11	9,6
Iga kord	36	26,5	7	31,8	29	25,4
Pole teada	26	19,1	1	4,6	25	21,9
Kokku	136	100	24	100	114	100

Viimase seksuaalvahekorra ajal kliendiga kasutas enda väitel kondoomi kolmveerand külastajatest (2017. a 77%) (1), kondoomi ei kasutanud 12 külastajat (tabel 7). 2016. aastal läbi viidud PK naiste terviseuuringu põhjal (PKU16) kasutas viimasel seksuaalvahekorral tasu maksnud kliendiga kondoomi 97% uuritutest (2). Esmakülastajad kasutasid viimasel vahekorral kondoomi harvem kui kordvükülastajad (64% vs. 78%), sama leiti 2017. aastal (65% vs. 79%) (1). Muu partneriga kasutasid viimasel vahekorral kondoomi peaaegu pooled külastajatest (2017. a 38%) (1).

Tabel 7. Esma- ja kordvükülastajate kondoomi kasutamine viimase seksuaalvahekorra ajal, 2018–2020 (n, %)

Kondoomi kasutamise sagedus	Kokku		Esmakülastajad		Kordvükülastajad	
	n	%	N	%	n	%
Kliendiga						
Jah	103	75,7	14	63,6	89	78,1
Ei	12	8,8	2	9,1	10	8,8
Pole teada	21	15,5	6	27,3	15	13,1
Kokku	136	100	22	100	114	100
Muu partneriga						
Jah	60	44,1	11	50	49	34,2
Ei	48	35,3	9	40,9	39	43,0
Pole teada	28	20,6	2	9,1	26	22,8
Kokku	136	100	22	100	114	100

HIV-i ja STLI-de testimine

Viimase aasta jooksul olid HIV-testi teinud enda sõnul enam kui pooled (32% esma- ja 74% korduvkülastajatest ning 52% HIV-positiivsetest ja 68% HIV-negatiivsetest), mitte kunagi ei ole testi teinud üksikud külastajad (tabel 8). Testimise tase oli sarnane 2017. aasta taseme (1) ja PKU16 uuringuga (2).

Tabel 8. Esma- ja korduvkülastajate viimase HIV-testi tegemise aeg, 2018–2020 (n, %)

Viimase HIV-testi aeg	Kokku		Esmakülastajad		Korduvkülastajad	
	n	%	n	%	n	%
Vähem kui 6 kuud tagasi	52	38,2	5	22,7	47	41,2
6–12 kuud tagasi	39	28,7	2	9,1	37	32,5
Enam kui 12 kuud tagasi	37	27,2	12	54,6	25	21,9
Mitte kunagi	5	3,7	2	9,1	3	2,6
Pole teada	3	2,2	1	4,5	2	1,8
Kokku	136	100	22	100	114	100

Elu jooksul oli C-hepatiit diagnoositud igal viiendal, HIV-nakkus igal seitsmendal külastajal (tabel 9), 2017. aastal olid vastavad näitajad 19% ja 9% (1). Nendest, kes väitsid, et neil on diagnoositud HIV-nakkus, oli elu jooksul narkootikume süstinud kolmveerand, C-hepatiiti nakatunutest oli elu jooksul narkootikume süstinud 61%. 2017. aastal oli HIV-i nakatunutest narkootikume süstinud kaks kolmandikku (1).

Elu jooksul narkootikume süstinutest oli enda sõnul C-hepatiit diagnoositud enam kui pooltel (n = 14), HIV-nakkus ligi pooltel (n = 12) ja B-hepatiit kolmel külastajal. Tulemused olid üsna sarnased PKU16 kogutud analüüsidega, kust ilmnes, et elu jooksul narkootikume süstinud naistest üle kolmandiku osutus HIV-positiivseks ja enam kui pooled olid HCV-positiivsed (2). Narkootikume mittesüstinud külastajatest oli HIV-nakkus diagnoositud neljal ja C-hepatiit üheksal külastajal.

Perioodil 2016–2018 oli ankeedi täitmisele eelnenud viimase aasta jooksul üheksal külastajal diagnoositud klamüüdia, 2017. aasta raporti järgi oli viimase aasta jooksul diagnoositud gonorröa kuuel ja klamüüdia viiel külastajal (1).

Uimastite tarvitamine

Sarnaselt 2017. aastaga (1) oli elu jooksul narkootikume süstinud umbes viiendik (n = 25) külastajatest (seitse esma- ja 18 korduvkülastajat). PKU16 uuringusse kaasatud naistest oli elu jooksul narkootikume süstinud veerand PK-st (2). Eelnevalt kellegi teise poolt kasutatud süstimisvarustusega oli ennast elu jooksul süstinud 12 külastajat, kümme oli teinud seda enam kui 12 kuud tagasi, üks viimase nelja nädala jooksul ja üks 7–12 kuud tagasi. 2017. aasta külastajatest oli kasutatud süstimisvarustusega süstinud kaheksa külastajat, neist viis olid teinud seda enam kui 12 kuud tagasi ja kolm viimase aasta jooksul (1).

Tabel 9. Esmaja- ja korduvkülastajatel elu ja viimase 12 kuu jooksul diagnoositud STLI-d, 2018–2020 (n, %)

Diagnoositud STLI-d	Kokku		Esmakülastajad		Korduvkülastajad	
	n	%**	n	%	n	%
Elu jooksul						
HIV-nakkus (n = 117)*	17	13,8	3	15,8	14	13,5
B-hepatiit (n = 113)*	5	4,4	2	10,5	3	3,2
C-hepatiit (n = 121)*	24	19,8	4	20,0	20	19,8
Viimase 12 kuu jooksul						
Süüfilis (n = 122)*	1	0,8	0	0	1	1,0
Gonorröa (n = 116)*	4	3,5	0	0	4	4,2
Klamüüdia (n = 119)*	9	7,6	2	10,0	7	7,1
Trihhomoniaas (n = 118)*	4	3,4	0	0	4	4,1

*sulgudes küsimusele vastanute arv

**osakaal küsimusele vastanutest

Seksuaaltervise kliinikus ja nõuandlas tehtud analüüside tulemused

Tallinna seksuaaltervise kliinikus testiti aastatel 2018–2020 146 naist (2018. a 53, 2019. a 45 ja 2020. a 48) (tabel 10). Positiivseks osutus üks gonorröa, kaks klamüüdia, üks trihhomoniaasi ja kolm HCV-testi. Ühtegi HIV- ja HBV-positiivset ei leitud (TAI aruandlus, avaldamata andmed). 2017. aastal ei tuvastatud ühtegi HCV-positiivset, muude STLI-de (sh HIV-i) osas olid tulemused sarnased (1).

Tabel 10. Seksuaaltervise kliinikus teostatud STLI-de analüüside ja positiivseteks osutunud proovide arv, 2018–2020 (n) (TAI aruandlus, avaldamata andmed)

Analüüs	Testide/protseduuride arv				Positiivsete testide arv
	Kokku	2018	2019	2020	2018–2020
Süüfilis	90	32	30	28	0
Gonorröa	147	54	44	49	1
Klamüüdia	151	55	45	51	2
Trihhomoniaas	131	47	40	44	1
HCB	22	12	5	5	0
HCV	38	13	10	15	3
HIV	87	33	28	26	0
PAP	73	33	23	17	Andmed puudu
Vaginaalne ultraheliuuring	83	29	28	26	-
Kokku	822	308	253	261	7

Tartu seksuaaltervise nõuandlas tehti kahel PK-I kokku 13 STLI-de analüüsi, kõik testid olid negatiivsed (TAI aruandlus, avaldamata andmed).

Kokkuvõte

Prostitutsiooni kaasatud naistele pakutakse HIV-nakkuse ja STLI-de ennetamiseks suunatud teenuseid Tallinna seksuaaltervise kliinikus ja Tartu seksuaaltervise nõuandlas, kus on võimalused tasuta HIV-i ja STLI-de testimiseks ning raviks. Lisaks pakutakse seksuaaltervise jm temaatilist nõustamist, jagatakse turvaseksi vahendeid ja teabematerjale. Teenust rahastab Tervise Arengu Instituut Rahvastiku Tervise Arengukava 2020–2030 raames.

TAI andmetel toimus aastatel 2018–2020 Tallinna seksuaaltervise kliinikus kokku 359 PK-dele suunatud vastuvõttu, perioodi jooksul sai teenuseid 195 erinevat naist. Esimest korda külastas kliinikut 2018. aasta üheksa, 2019. a kaheksa ja 2020. a 25 naist. Keskmise vastuvõttude arv PK kohta oli 1,8. Tartu seksuaaltervise nõuandlas hakati teenust pakkuma 2019. a teisel poolel ning vastuvõtul käis kaks naist. Ankeete täideti enam kui pooltel vastuvõttudel (n = 216), ankeedi täitnud erineva kliendikoodiga PK-de arv oli 92.

Andmeanalüüsiks korrastati kogutud andmeid järgmiselt: vanust, elukohta ning riski- ja seksuaalkäitumist puudutavate andmete puhul võeti arvesse vastaval kalendriaastal kõige esimese visiidil kogutud andmed. Analüüsi kaasati 136 vastuvõtult kogutud andmed, mis põhinevad vastaja sõnadel ning TAI aruannetest naistele tehtud analüüside ja protseduuride info. Ankeedi täitnud külastajatest 84% (n = 114) oli korduvkülastajaid. Külastajate keskmine vanus oli 37,5 aastat, seejuures noorim teenuse kasutaja oli 18-aastane ja vanim 55-aastane. Esmakülastajad olid nooremad (keskmise vanus 33,3 aastat) kui korduvkülastajad (keskmise vanus 38,4 aastat). Enamik külastajatest elas Tallinnas ja olid vene rahvusest. Nagu ka varasemal aastal, saadi klientidega kontakti peamiselt end ise reklaamides.

Seksuaalvahekorra ajal kondoomi kasutajate osakaal oli sarnane varasema perioodiga, igal korral (viimase nelja nädala jooksul) kasutas kondoomi seksi eest maksva kliendiga kuus külastajat kümnest ning muu partneriga (nt püsipartner) iga neljas. Nagu ka varasemal perioodi, kasutasid esmakülastajad kondoomi harvem kui korduvkülastajad. Viimase seksuaalvahekorra ajal seksi eest maksva kliendiga kasutasid kondoomi kolmveerand külastajatest, muu partneriga kasutasid viimase seksuaalvahekorra ajal kondoomi vähem kui pooled.

HIV-testi oli viimase aasta jooksul teinud 65% kõikidest külastajatest (52% HIV-positiivsetest ja 68% HIV-negatiivsetest), 4% polnud mitte kunagi HIV-testi teinud. Mõlemad näitajad on võrreldavad 2017. aasta ja PKU16 tulemustega.

Elu jooksul oli C-hepatiit diagnoositud viiendikul, HIV-nakkus seitsmendikul kõigist külastajatest. Ankeedi täitmisele eelnenud aasta jooksul oli üheksal külastajal diagnoositud klamüüdia. STLI-de näitajad olid sarnased 2017. aastaga.

Elu jooksul oli narkootikume süstinud viiendik külastajatest, mis on vähem kui PKU16-s. Narkootikume süstinutest pooltel oli diagnoositud HIV ja/või C-hepatiit.

Seksuaaltervise kliinikus võetud analüüsid tuvastasid kolm positiivset HCV-testi, kaks klamüüdia, ühe gonorröa ja trihhomoniaasi proovi. Ühtegi HIV- ega HBV-positiivset ei leitud. 2017. aastal ei tuvastatud ühtegi HCV-positiivset, muude STLI-de (sh HIV-i) osas olid tulemused sarnased.

Prostitutsiooni kaasatutel on suurem risk nakatuda HIV-i ja teistesse STLI-desse. Nende seksuaalpartnereid peetakse nn sildrühmaks, kelle kaudu STLI-d, sh HIV võivad levida tavarahvastikku ja/või prostitutsiooni kaasatutele. PK-dele suunatud HIV-nakkuse ja teiste STLI-de ennetamise meetmed on vajalikud, et ennetada prostitutsioonis osalemisega kaasnevaid võimalikke kahjusid eesmärgiga pakkuda abi ja tuge ning

aidata kaasa seksuaalsel teel levivate nakkuste, sh HIV-i leviku vähendamisele. Arvestades teenust saanud naiste kõrget riskikäitumise taset, madalat HIV-testimise taset, narkootikumide süstimist ja erinevate STLI-de levimust, on vaja tõhustada ennetustegevust selle haavatava rühma hulgas.

Kasutatud kirjandus

1. Vals K. Prostitutsiooni kaasatud naistele suunatud HIV-ga seotud tervishoiuteenuste külastajate ülevaade. 2017. aasta. Tallinn: Tervise Arengu Instituut; 2018.
<http://www.tai.ee/et/terviseandmed/uuringud/download/462>

2. Lemsalu L, Lõhmus L, Vals K, Rüütel K. Prostitutsiooni kaasatud naiste terviseuuring 2016. Tallinn: Tervise Arengu Instituut, 2017.
<https://www.tai.ee/et/terviseandmed/uuringud/download/419>



Kontakt

Tervise Arengu Instituut

info ja andmepäringud tai@tai.ee
tai.ee

Tervisestatistika Eestis

Tervisestatistika ja terviseuuringute andmebaas statistika.tai.ee
Statistikaameti andmebaas stat.ee

Rahvusvahelised tervisestatistika andmebaasid

Euroopa Liidu statistika Eurostat andmebaasis ec.europa.eu/eurostat

Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) andmebaas who.int/data

Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) andmebaas stats.oecd.org